

BRASSÓ

Brassó, Nagy- s Uzárna sarkán
Papp E. utorkútára fölött, 1. em.
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
előzetési pénzek és hirdetések
bármentesen de küldendő
Kéziratok vissza nem adtnak

helyben házhoz hordva v. vidék
postán küldve:
Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sor helye 5 kr (1—10 so
helye 50 kr.) Nagyobb és többszöri hird-
téseknek kedvezmény.
Minden egye hirdetés bérleddíj: 30 kr
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó- s nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi s zernesti, lieső-szentmártoni, erzsébetvárosi hosszuaszoói, köhalmi, medgyesi, nagy-sink, segesvári s az
ágothai kir. járásbíróságok hivatalos hirdetője

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN s SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót, Haasenstein s Vogler János, Dukes Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube s Ársa, Haasenstein és Vogler Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetési irodájában.

108-ik szám.

Brassó, Csütörtök, szeptember 20-án.

IV. évfolyam 1888.

Tanulságok.

Két évvel ezelőtt elítélte a kolozsvári sajtó-bíróság a „Tribuna“ szerkesztőjét, Pacurárt, izgatás miatt. Mult évben elítélte ugyanezen vétségért ugyanezen lap direktorát, Slavici-t. Az idén kellett ugyanily vétségért felelni a „Gazeta“ két szerkesztőjének, a „Tribuna“ di-
rektorának s a „Calicul“ egy cikkkirójának. Három esetben négy hónapi — egész egy évi fogházban nyilvánult az esküdtszék elismerése.

Okultak-e ezen a mi oláhjaink? Belátták-e, hogy az a játék, melyet ők űznek, nagyon is veszélyes reájuk nézve?

A legújabb eset, Doda Traján nyug. tá-
bornok esete az ellenkezőt bizonyítja: az oláhok minden egyes ily eset után nagyobb vehemen-
cziával esnek neki ádáz munkájuknak.

Minden ily nekihevülés egy-egy újabb áldozatot követel: mindmegannyi nemzeti mar-
tyr, kiknek homlokát fénykoszoru veszi körül.

Doda Trajánt is utólerzte sorsa. A tábor-
nok, ki nem elégelte meg katonai érdemeit, hanem néptribun akart lenni, felforgatója a magyar államnak: most két évi államfogházra lett ítélve.

Az oláhok zsarnokságot vetnek majd sze-
münkbe. Inkább ezt, mint bambaságot. A sajtó, a szabad szólási jog eltipróinak fognak ne-
vezni. Inkább ennek, mint a sajtószabadosság megtűróinek, kik birkatűrelmünkkel veszélyez-
tetjük alkotmányunkat, nemzeti létünket.

Doda Traján martyr lesz. — Inkább az, mint az államra nézve veszélyes izgató.

A szabad sajtó hívei fájdalmas érzéssel fogadnak minden esetet, midőn a sajtó után kimondott szaváért kell valakinek bíróság elé állani. Fájdalommal tölti el őket a politikai nézet felelősségre vonása.

A Doda esete hasonló érzést kelt. Ámde a szabad sajtó s a magyar állam egysége áll-
nak itt egymással szemközt.

Csak egyik emelkedhetik fölül: a magyar állam. A hol ennek érdekei követelik, háttérbe szorul minden s így a sajtószabadság is.

A hol a szabad sajtó arra használtatik fel, hogy az egyuttal megtámadja és veszélyeztesse az egységes magyar hazát, a magyar nemze-
tet: ott félre kell tenni minden szabadelvűsé-

get, ott csak egy kötelesség lehet: az állam s nemzet tekintélyének feltétlen megóvása.

A Doda-féle eset ilyen. Nem a sajtó sza-
badsága lett megsértve, csak a szabad sajtó kóros kinövése lett megakadályozva. Nem a szabad szólási jog lett korlátozva, hanem a magyar állam s polgárai belbékéje ellen inté-
zett durva támadás lett szabad polgárok sza-
bad véleménye alapján megtorolva.

Ez pedig rendjén van.

Az állam tekintélye szent és sérthetetlen. A ki megsérti: bűnhődjék, veszszen és sorsa legyen intőpélda mások számára.

Doda lehet martyr, de nem lehet, hogy intő példa ne legyen. Mert ha igaz is az, hogy a román népvezetők szeretnek martyrokká válni, — a mennyiben ezek mindegyike később nem-
zeti nagysággá válik — az is tagadhatatlan, hogy senki sem veszi meg szívesen e martyr-
ságot két évi fogházzal s ezer forint pénzbír-
sággal. Ezt nem volna szabad soha szem elől téveszteniök nemzetiségeink vezetőinek.

Tudniok kellene, hogy Magyarország apos-
toli királyát az ország kormányzásában erős, nemzeti hivatása magaslatán álló magyar nem-
zeti kormány képviseli, a mely elnéz ugyan sokat, gyakran nagyon is sokat, de soha egy hajszálnyit sem engedett az állam, a magyar állam tekintélyéből.

Strossmayer sem remélte sorsát. Nemezise utólerzte s pedig oly módon, mint eddig keve-
seket. — Pedig a mi Strossmayerral történt, a Felség kemény szavai, az azokból levonható kö-
vetkeztetések, nem egyedül neki szóltak, nem-
csak a horvát tulzóknak, de mondva voltak a komámasszonynak, hogy értse meg a szom-
szédasszony is.

Vannak emberek, kik nem felejteneik és nem is tanulnak semmit. Ilyenek a mi nem-
zetiségeink vezetői is. Nem felejtették — dacára husz éves újabb alkotmányuknak — az ab-
szolutizmus alatt dívott magyar-evést s nem tanulták meg e két szót: Magyar-ország.

Azt hiszik, hogy a régi világban élünk, midőn szabadon lehetett üldözni hazájában a magyart, s nem tudják, hogy jaj annak, a ki Magyarország egysége ellen tör.

Vajjon a Doda-féle esetnek sem lesz a jö-
vőre kiható tanulsága?

Vajjon az oláh népvezérek ezen ujabbi, sajnálatos esemény után sem fogják megtudni, hogy e haza magyar haza s hogy ők, ha anyanyelvükre nézve oláhok is, de azért még-
is szintén magyarok: magyar oláhok?

Ha nem akarják tudni, bizonyára ismét-
lődni fognak ezen sajnálatraméltó esetek. Is-
métlődniök kell, mert a gondos kertész azon-
nal ártalmatlanná teszi a vakondokat, mihelyt felbukkannak.

Belföld.

Brassó, szept. 19. (Tisza Kálmán a király be-
lovári szavairól.) Pápán, hol jelenleg a dunántuli re-
formátus egyházkerület közgyűlését tartja, melyen Ti-
sza Kálmán elnököl, az egyházkerület tagjai által f.
hó 17-én rendezett diszebéden, egyik felköszöntőben
czélzás történt a Strossmayerhez intézett királyi sza-
vakra is. Tisza kormányelnök e szavak felemlítése
után a következő felköszöntőt mondta:

Uraim! az igazság nevében emelek szót és ez
rám nézve annál kellemesebb, mert mig igen sok más
esetben az igazság kimondása kellemetlenséget okoz
jelen esetben úgy az én, mint minden igaz magyar
ember keblét örömmel tölti el. Czélzás történt itt
előbb arra, hogy azon hideg, de jól kiérdemelt, zuhany
forrása, mely Horvátországban legközelebb lezuhant,
itt körünkben keresendő. Az igazság uraim az, hogy
ennek forrása azon jó szív, a mely mindég és egye-
dül a haza érdeke és a királyi lelkület által vezetetik.
Adja az ég, hogy azon nemes szív minél később
szűnjék meg dobogni.

Brassó, szept. 19. (A honvédhadgyakorlatok.)
Király ő felsége f. hó 17-én rekesztette be Süllyap
pestmegyei község határán a honvédség gyakorlatait.
E gyakorlaton a beosztott útegek kivételével kizárólag
honvédek vettek részt és e csapatok valóban büszkéek
lehetnek ama dicsőre, melyben a legmagasabb hadur
részéről a hadgyakorlat végével részesültek.

A gyakorlat berekesztése után ő felsége a leg-
közelebbi magaslatra vágatott, hol — miután a két
fél összes törzskari tisztjei egybegyűltek — a követ-
kező magyar beszédet tartotta:

„Uraim! A gyakorlat lefolyásával igen meg-
voltam elégedve. A honvédgyalogság minden tekintetben
jelentékeny előhaladást tett. A csapatok jól vannak
kiképezve és jól is vezettettek. Különösen meg voltam

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

A szilasi népbank.

— Elbeszélés. —

Írta: Csulak Lajos.

(Folytatás.)

— Kaszinót? Szilason? Br! . . . Ne mondja ki még a nevét se; ki ne merje mondani!

Bodoki Dani bácsi összetette két kezét a mellén, kinyújtotta maga alól a lábait, hátradült a karosszé-
kében, nekipirult az arcza s így szólt:

— Hallja-e, maga Frédi, ne hozzon maga ide hozzánk mindent a maga zabországából; ide ne hozza. Nem szeretem az idegen importatumokat, nem nekünk valók. Csak két indigenát becsülök: a szűz magyar dohányt, meg a szegények házat; a többi mind csalás, veszedelmet hoz reánk. Hát csak azt mondom én magának, hogy a mig én élek, addig Szilason aféle nem lesz. Járasson magának mindenki lapot, olvassa el ott-
hon az anyjoknak, ugy is van rá idő este; ha pedig nines módja, jöjjön el hozzám, nekem jár elég, oda-
adom ingyen. De hogy a szegény polgárságnak mi nyissunk veszedelmes alkalmat, hol elloppja idejét, el-
kártyázza pénzét, hogy ne legyen miből fentartsa családját, fizesse a porciót: azt csak ne kívánja, barátom. No, punktum!

Dani bácsi felkelt aszékéről, otthagya a gyü-

lést: csináljanak, a mit akarnak. Azok pedig azt csinálták, hogy ők is felkeltek mind, ott hagyták a pulykát. Nem lett kaszinó; de lett a helyett — menház. A pulyka jót nevetett a markába, kacintott a szemével:

— Nono, hiszen nem baj. Legyen hát menház; ott leszünk. Hanem azért a mi késik, nem mulik!

Dani bácsi összeszedette a város árváit, még a környékből is sokat, lehettek vagy negyvenen; adott az alapra háromezer forintot s azt mondta, hogy a többi is majd kikerül. Ki is került az utolsó pengig: adakoztak. A néni elvállalta, hogy ő majd csak gondoskodik a főzetésről. A kis pulyka pedig azt mondta:

— Jól van, hát hiszen legyen, én nem bánom; adok én is valamit, igen, igen, valamit; sokat nem, szegény vagyok, bizony alig élek valahogy. Oda adom azt az alsó-úti házamat; ott van szoba elég, elférnek, a tanító is ellakhatik benne; kert is van, — legyen az övék!

Meglett a menház.

Hanem a kaszinó is csak meglett. Nem tudom én, hogy volt: biztatta-e a pulyka — úgy kell lenni biztosan — vagy hogy maguktól jöttek rá, elég az hozzá, olvasó-egyletet alakítottak a kövecsesiek. Mit, Kövecses? az a kis hangyaboly, az a kis fészek? Az nem lehet! Az szegény, valóságos szegény Szilasra! Azt már csak meg nem engedheti, hogy Kövecses, ez a kis város — de hogy város, falu az inkább -- hogy

az megelőzze Szilast. . . . Ényje, ez már szeget ütött a Dani bácsi fejébe.

A kis pulyka nevetett: Jól van!

Hát hiszen már csak nem lehetett kitérni. Dani bácsi azzal fülelték le, hogy megválasztották elnök-
nek. Hja, de azt magán száradni nem engedheti. Ő meg azzal vágott vissza, hogy a mig él, felajánlotta a lapjait; jár neki vagy hat. Majd hazaviszi innen az-
tán az anyjoknak; jó annak a harmadnapos politika is.

Igy volt a gazdasági dolgokkal, jótékony egylet-
tel és sok minden másfélekkel. Olyan ellenszenvvel vi-
seltetett azokkal szemben Dani bácsi mind, mintha csak a kolera lettek volna, egészen odaig, mig a kis pulyka mégis csak addig okoskodott, mesterkedett, hogy nyélbe ütötte. Győzött és jókat nevetett.

— Ő, bizony, és a németek! Hja, azok okosak!

* * *

Itt már most meg kell szakítanunk a dolgot pár perczig, mialatt én hamarosan elbeszélék valamit. Ne-
vezetesen azt, hogy a mint eddig is kitűnt a dolog-
ból, van valahol a világon, nem messze az Olt vizé-
től, sem a Hargita hegyétől egy falu: Szilas. Lakik
ebben a Szilasban egy beszármazott német: Billmatisch
Höfliger Alfréd, a ki szakadatlan akar valami újítást.
De lakik ebben a Szilasban egy benszármazott magyar
is: Bodoki Dániel, a ki szakadatlan nem akarja azt,
a mit a másik szakadatlan akar; aztán mégis mindig
pénuu Școală - BCU Cluj-Napoca.

elégedve a meneteléssel és az útközetben tanusított nyugodtsággal és renddel, valamint a jelentékenyen ki-fejlődött tűzfegyelemmel. Teljes megelégedésem fejezem ki a honvéd logasságnak, melylyel különben mindig meg voltam elégedve. Elismerésemet a parancsnok uraknak, önöknek pedig uraim köszönetemet.

Brassó, szept. 19. (Strossmayer.) Bécsből jelentik megbízható forrásból, hogy Strossmayer a király megrovó szavai által a legnagyobb izgatottságba hozva, Mihailovics érsekhez ment, kijelentvén előtte, hogy ő felsége őt a szent ügy vértanujává tette s nem maradhat meg tovább Belovárott. A püspök további elhatározásáról mit sem lehet tudni, de megbízható értesülés alapján el lehet mondani, hogy — bármire határozta is el magát — ő már ártalmatlan-ná tett embernek tekinthető.

Külpolitikai szemle.

Brassó, szept. 19.

Kálnoky friedrichsruhei utazása foglalkoztatja ma különösen a politikai köröket. Mint a »Pester Correspondenz« értesül Bécsből, gróf Kálnoky Friedrichsruheban valószínűleg találkozni fog gróf Bismarck Herberttel is, kinek illustris atyja folyton kiterjedtebb mérvben engedi át a külügyek tényleges vezetését, magának csak a morális szuzerénitást tartván fenn. Herbert gróf Vilmos császárt is kísérni fogja Ausztria-Magyarországba és Olaszhonba teendő utazásán és atyja helyett teljesíteni fogja az esetleg szükségessé váló felelős ellenjegyzéseket.

Friedrichsruheban a két vezető államférfi együtléte alkalmából valószínűleg kereskedelmi és vámkérdések is meg fognak beszéltetni.

Oroszországban Strossmayer megrovása nagy fel-tűnést kelt, mert annak bizonyosságul tekintik, hogy a hivatalos osztrák körök oroszellenes érzelműek. A lapok egybevetik a »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« legutóbbi Natália királyné ellen intézett cikkét Strossmayer megleckéztetésével s ebből azt következtetik, hogy a szomszéd államok kormányai egyetértően ellenséges magatartásuak az oroszokkal szemben. — Ausztria-Magyarország magatartásában a »Peterburgskija Vjedomosti« valami vigasztalót is talál, mert az, szerinte, a gyengeség tudatát árulja el. Hogy azonban ilyen események egyáltalán előfordulhatnak, annak csak Oroszország óvatossága az oka, a mely már tétlenséggé korcsosul és külföldön azt a véleményt idézi elő, mintha Oroszország egyáltalán lemond európai érdekeinek megővására. — Az orosz diplomácia erálytelensége — ugymond az elégedetlen panszláv lap — okozta az Oroszországot ért megaláztatást. Ha Oroszország erőlyesen támogatta volna Natália királynét, akkor Németország nem merne volna megsérteni se az orosz prestige-re nem mért volna csapást. A politikai helyzet erőlyt kíván.

Konstantinápolyi kormánykörökben aggodalmat kelt a német császár küszöbén álló római látogatása, mert azt az egyensúly megzavarása fogja követni a földközi tengeren. A tripolisi polgári és katonai kormányzók utasítást kaptak, hogy résen legyenek, a rendezavarásoknak elejét vegyék, a csapatokat pedig hadi készenlétben tartsák.

a német győz. Ezt tudja is már minden ember jóformán, hanem nem tud még egyebet; nem tudja ugyanis elsőbben, hogy valahányszor győz a kis pulyka s nevet, ugyanakkor Dani bácsi is azt teszi; ők az első, kik nem akarnak semmit, de ha egyszer megvan, ők az első, kik leginkább pártolják. Ugy előrvendeznek otthon az anyjukkal, úgy elbeszéli mindenik a maga napi élményét! Mit kezdett maga megint a kis pulyka, mi folyt az iparos-egylet gyűlésén, a városi tanácsban, kinek adott ma ebédet, mit fizettek felül a jóékonny egyletben, mit csináltak azok a szegény menházbeliek, van-e azoknak ruhájuk, megkapta-e a mai piczuláját Miska (egy elaggott, vén cseléd), stb. stb.

Másodszor meg, hogy volt ennek a Dani bácsinak egy húga, azt férjhez adták a mesterhez; hanem ez elhalt, az asszony is elhalt, maradt egy csomó adósság, meg egy fiu: Károly. Szép, okos gyerek volt; a bácsi magához vette, kitaníttatta, most ügyvédi irodát akar nyitni. De volt egy másik is: Kiss Dani, egy becsületes suszter, a ki Dani bácsinak szomszédja, druszája, meg komája volt már nem duplán, hanem triplán is; volt egy csomó gyermeke, mindeniknek Dani bácsi volt a keresztpapja. Azokból is elvett kettőt s kitaníttatta; az egyik, Géza, most végzett, a másik még szőszpök, de eszes egy fiu.

Ezek voltak a Dani bácsi fiai; úgy szerette, mintha saját édes gyermekei lettek volna. Derék, jó fiuk is voltak.

(Folytatása következik)

A német császár római utazásával kapcsolatosan megemlítjük, hogy az osztrák-magyar hajóraj egy osztálya fog október 10-én a nápolyi öbölbe indulni, hogy jelen legyen Nápolyban akkor, midőn Vilmos császár ott időzik.

A szerb kormány elhatározta, hogy kiszolgáltatja a bolgár kormánynak azt a három bolgár emigránst, a kikre rábizonyult, hogy a rablásokban résztvettek és ezáltal elvesztették azt a jogot, hogy politikai menekültekné tartassanak.

Nacsevics bolgár miniszter az ellene intézett mérenylet alkalmával, melyet lapunk múlt számának táviratál már közölték, — mint Sofiából most jelentik — csak jelentéktelen sérüléseket szenvedett s folytatta útját Sophiába.

A román Rosetti-Carp miniszterium elhatározta, hogy egyik párt érdekében sem lép akezióba a küszöbön álló választásoknál, csak azt kívánja minden párttól, hogy jelszavuk legyen: hűség a királyhoz és a dynastiához és helyeslése a béke es semlegesség politikájának.

Román lapszemle.

A n.-szebeni »Tribuna« Procurorul si Agitatorul »Az államügyész és az izgatók« czimén eddig két vezércikket hozott 198. és 199. számaiban. Adjuk rövid kivonatban mind a kettőt.

»Azon kezdi, hogy nem tudja, vajjon szabad-e neki szólni, mert nem okos dolog az államügyészekkel egy tálból cseresznyét enni. Mint jó hazafi ügyelni fog, hogy az államügyész gyanuját fel ne keltse. Nem tudja, hogy nekik románoknak mennyiben van megengedve a kormány tetteit bírálni, holott ők is a haza gyermekei s ők is hozzájárulnak a haza javára vagyonukkal és vérükkel. Azért írja ezeket, mert az államügyészeknek vannak füleik s nem hallanak, vannak szemek s még sem látnak s ez nagyon szomorú dolog, mert innen van, hogy a románoknak nincs (?) más nevük a magyarok előtt, mint izgatók. — Bezzeg nem így bírálja az ellenzék a kormányt, holott az csak egy párt, míg a románok 3 millió leghivebb hon és trónvédő nép. Ha ők izgatnak (?), csak is igazat mondanak, rögtön ott terem az államügyész s így szól: »Az állameszme ellen izgattok, a magyar nemzet ellen izgattok, a haza alkotmánya ellen izgattok!« Tehát mi románok és általában a nem magyarok, nem vagyunk-e haza földjéhez kötve semmi közös és minden ember által hazája iránt érzett érdekekkel! Ők akármit irnak, ez a felelet: izgatók. Ők a magyaroktól tanulták, hogy a mely perczben izgatásról van szó, az emberek szervezve vannak s minden esélyre elkészülve, ha ez a legszigorubb lenne is. Ők ezt tőlünk tanulták és ők őrizkednek ettől a tapasztalattól, még ha mindennap ki is hívjuk őket. Ezzel azt bizonyítják, hogy ők okos nép, a mely nem vetemedik törvénsértésre. Azt bizonyítják, hogy felette állanak a magyaroknak, kikre ebben a közös hazában a hatalom bízva van. Vajjon nem azért vagyunk-e izgatók? Ha azért, akkor nagyon tévednek a magyarok és az államügyészek. Képtelenség az, a mi ta magyarok cselekesznek, midőn a monarchia minden népében csak ellenséget látnak.

Az első cikkből azt tanultuk, hogy a »Tribuna« nem talál a románok között izgatókat.

»Igaz, hogy Pap Cornél azért ült a börtönben, hogy izgatott, de az ő izgatásának nyomai nem mutatkoztak. Igaz, hogy Bobancu ur is börtönbe került, de az ő izgatásának is még csak egy szikráját sem láttuk.

Nem ám, mert okos ember lesepri háza fedeléről a reá hulló szikrákat. (Szedő.) »Szlavics is egy évig ült a börtönben épen most és még sincs nyoma a románok mozgolódásainak. Albu János is egy évig fog ülni s 500 frtot fizet s ime a románok még is csendesek.

Ebből az a tanulság a »Tribuna« szerint, hogy Magyarországon nincsenek izgatók. Hát ha mi egyéb tanulságot merítünk s épen azt, hogy agitátorok igen is voltak, mert ok nélkül nem ítélték volna el őket, de izgatásaik nem gyújtottak, mert a román nép is különbséget tud tenni az izgatók és békés honfiak között s nem ad hitelt az izgatóknak, bármint adják is a szentet.

A második cikket azzal kezdi, hogy a magyarok által az izgatók miatt fellármáztatott a művelt Európa, holott izgatók nem léteznek, s így azt kell, hogy mondja, hogy vagy a magyarok szenvednek igen sokat Magyarországon a nemzetiségektől, vagy a nemzetiségek a magyaroktól. Ha a magyarok szenvednek, úgy Európa tudni fogja, hogy miért szenvednek, mert a magyar lapok tulontul értesítik erről Európát. Azonban Európa fog ott értesülni a nemzetiségek szenvedéseiről is. Tehát az egyetlen és elfogulatlan bíró csak Európa lehet.

Itt aztán tudtára adja Európának a »Tribuna«,

hogy Csernea államügyész Aradon így szólott az esküdtekhez: »Né csak igazság szerint ítéltetek, hanem mint hazafiak is.« Ez a nyilatkozat az államügyészre nézve felette kompromittáló s ugyancsak mutogatja, hogy miért az. Csernea ezzel azt mondotta ki, hogy ha az esküdtek nem ítélik el a vádlottat, úgy nem jó magyar hazafiak, sőt ők is izgatók. Ebből a sajtószabadság megszorítása fog bekövetkezni. Azonban ők mindenre készen állnak, kiisszák a nekik nyújtott poharat s örök időig olyanok lesznek, milyenek ösapjaik valának, t. i. igaz hazafiak és dynastikusok. Azon percztől fogva, midőn a sajtószabadságot megszorítják, látni fogják, hogy miként fogják az államügyész urak megtölteni a börtönöket a nemzetiségek fiaival, ezekkel a burjánokkal, melyeket ki kell irtani. Azonban biztosítja az államügyészeket, hogy izgatók a románok között nincsenek. Jobb lesz, ha az államügyészek a magyarokat kísérik figyelemmel, mert azt hiszi s az idő be fogja igazolni, hogy az igazi izgatók a magyarok között vannak, kik a kormány, alkotmány, trón és leginkább a nem magyarok ellen izgatnak. Ezeket fékezék meg az államügyészek, nem pedig az ártatlan nemzetiségeket.

A második cikkből tehát az a tanulság, hogy jövőre az államügyészek a Tribunától kezdézzék meg, hogy kik az izgatók.

Czenkalji.

Rieger Magyarországról.

A cseh vezér, Rieger, a f. hó 16-án tartott nagy pártgyűlésen következőképen nyilatkozott Magyarországról:

A magyarok szemünkre vetik, hogy mi nem ismerjük el őszintén a dualismust. Ha tölem azt kérdeznék, hogy tetszik-e nekem ezen államforma, őszintén azt felelném, hogy nem tetszik. Majd csak ezután látjuk meg, hogy kiállja-e a próbát? Az 1866 iki háborút aligha kiállotta volna. Egy keleti háború sok veszélyt rejt magában; de minthogy törvény szerint és tényleg fennál, most már nem a mi dolgunk miundezt latolgatni,

Midőn a magyarok jogaival szemben Schmerling felállítja a »verwirkolás« elméletét, ez időben én és Smolka a magyarok történeti jogát képviseltük és később, midőn Magyarországgal a tárgyalások megkezdettek, a tartománygyűlésen kijelentém, hogy teljes mérvben elismerjük mind a két tárgyaló fél azon jogát, hogy a történeti jog alapján egyezkedjenek, a mi a mi jogaink nem érintetnek. Épen így, a fundamentalis cikkekelyekben ki van mondva a dualismus elismerése. Az ő felsége által szentesített eme törvények alapján állunk ma is.

Végre már megkimélhetnének minket azon szemrehányástól, mintha mi a dualismus ellenségei lennénk. A dualismus keretében teljesíthetők a mi kívánalmaink. Horvátország több joggal, bir mint mi, — a nélkül, hogy a dualismus veszélyeztetettnek tűnnék fel. Mi nem avatkozunk Magyarország ügyeibe, Magyarország se avatkozzék a mieinkbe. De ők mindig ártanak nekünk. A mint reánk nézve kedvező mozzanat beáll, Magyarországon kelletlen hangulat vehető észre.

A »Pester Lloyd«-ra, melynek hangja nem alkalmas arra, hogy Magyarországnak barátokat szerezzen, kevesebb súlyt helyezek; de a féléhivatalos lapok is ellenünk irnak. Mi Magyarországtól semmi mást nem követelünk, mint becsületes semlegességet. Hogyha nagyobb autonomiára törekszünk, ezzel nem ártunk Magyarországnak. Nekünk igyekezni kell megtartani barátainkat: a lengyeleket, szlovéneket és a conservatív németeket. Csak velük egyetértésben érhetünk el lépésről-lépésre valamit. Sulyunk és értékünk három lábon áll: a tudáson, munkán és a birtokon. Mi e tekintetben nem állunk a magyarok mögött, számra nézve sem állunk mögöttök, de nagyon mögöttök állunk politikai befolyás tekintetében. Biztosan reméljük, hogy értékünket telfogják ismerni és barátságunkat keresni.

Hogyha a kormány hű marad programmjához, támogatjuk; de hogyha ő vagy más kormány létérdekeinket megtámadja, befogjuk bizonyítani, hogy mi a régi férfiak vagyunk, a kik megvédik magukat.

Szokatlan szász hang.

Azok után, mik az erdélyi szászok részéről a németországi lapokban rólunk magyarokról iratni szokott s azon irmodor közepette, melyet ithonn is megszoktunk már a szászok lapjai részéről, valóban igen jól esik egy tisztességes hangot is hallani szász részről s épen németországi lapban.

Ilyen jelent meg nemrég egy dresdai, egész Európában nagy elterjedésnek örvendő szaklapban (»Nahmaschine«), mely bár magában véve ipari értékű, de végén egészséges politikai érzékről tesz tanuságot.

Ép ezért közöljük is hű fordításban.

Erdélyből.

B. lapja megjelenése óta éber figyelemmel kísértem a Németországból származó egyes jelentéseket s közleményeket s azt hiszem, szívesen fogadand egy rövidke értesítést a német műveltség és szorgalom legkeletibb határáról is. Hogy önnek megkönnyítsem a tudósításom tárgyilagossága fölötti ítéletet, előre becsátom, hogy erdélyi szász és magyar állampolgár vagyok.

1864. óta kereskedem varrógépekkel, tehát a legrégebb kereskedő vagyok a helyi piacon s valóban Neidlinger legkedvesebb versenytársam volt, mert elvei alapján soha sem dobálta az árut, úgy hogy az üzlet épen csak a mozgó ügynökök ügyessége — s tevékenységétől volt függővé téve. Ma a helyzet teljesen megváltozott. Tam-Tam elcsendesedett s úgy az ő, mint a magam üzletei csekélységre redukálódnak. A varrógép behatolt a nép közé; minden paraszt varrógépet vesz leányának, de nem 40—45 frton a kereskedőtől, hanem 27 frton a gyárostól. A minőség tekintetében a paraszt nem ítélőképes; csak varrjon a gép, a többi magától jó.

Reánk magyarokra persze kellemetlen a helyzet. A bécsi varrógépek kivitelükben meglehetősen hasonlítanak egymáshoz. Tisztelet a kivételeknek.

A jobb németországi gyártmányok egyrészt a magas behozatali vám s másrészt a magas aranyárkelet-pótlék miatt nagyon drágák s mert Magyarországnak nincs varrógép-ipara, az osztrák gyárosok azok, a kik a népet a kereskedők mellőzésével boldogítják „szép” áruikkal.

Ezek az emberek nem fizetnek Magyarországon adót s véleményem szerint ezek csak gyümölcsei a védvámoknak (szerintem pénzügyi vámnak), melyek ez irányban Magyarországot Ausztria iparának előnyére károsítják. A védvámok szerintem többet ártanak, mint használnak az iparnak; mert ha életképes valamely ipar, csak csekély védelemre szorul, hogy fejlődhessen s diadalmasan kerüljön ki a versenyből. Ellenben, ha nem életképes, a legmagasabb védvám mellett is csak tengődés lesz az élete.

Felfogásom helyességének igazolására egy bécsi gyárat akarok említeni. Ennek gyártmányai úgy ár, mint minőség tekintetében kiállnak minden versenyt s ilyenek voltak a magas vámnak életbe lépte előtt is. Valóban nagyon felűnő jelenség, hogy a kulturális tekintetben annyira előhaladt németek inkább Afrikába s Congóban mindennemű veszélyeknek s küzdelmeknek teszik ki magukat: éghajlatnak, embereknek s állatoknak, csak hogy javítsák existenciájukat, míg ezzel szemben egyetlen németnek sem jutna eszébe, Magyarországra kivándorolni, a hol ez ipar még nem érte el azt a fokot, mint a német anyaországban.

A korábbi években Magyarországra bevándorolt svábok nem bánták meg kivándorlásukat. Ezek legvagyonosabb polgárai különösen a bánati megyéknek.

A német iskola-egylet által világgá kürtölt elnyomás és magyarosítás távolról sem igaz s bizony még rossz néven sem vehető a magyar kormánytól, — hogy követeli, miszerint a Magyarországon, német iskolákban nevelt német gyermekek, hivatalnokok stb. a magyar nyelvet ismeretét is elsajátítsák. Hát Németország nem ugyanezt teszi-e Posen, Elsass- s Lotharingiában? Ezt egész természetesen találják. (Ja, Bauer, das ist was Anderes.)

Magyarországon sem eszik a levest oly forróan, mint a mikor fő.

Elhiheti nekem, kérem, hogy több német elem bevándorlása az ujonnan bevándorlókra csak előnyös volna, a magyar államnak mezőgazdaság s ipar tekintetében erősebb támasza volna, a nélkül, hogy egyik vagy másik nemzetiség ez által csak egy parányit is veszítene.

(Brassó.)

Zikéli Henrik.

Ime, a cikk. Nem-e egészen más hang ez s nem hangzik sokkal kellemesebben?

De mit szól ehhez a desdai szerkesztő?

Álljon itt felelete is szó szerint:

„Zikéli ur találó soraihoz nics mit mást hozzá tennünk, mint hogy kiváló figyelembe ajánljuk azokat. Magyarország csakugyan az európai állam, melynek legtöbb chanceja van a fejlődésre, minthogy rendkívüli kincseket rejt földjében. Budapest főváros növekedése is, mely óriási lépésekkel terjed, jele 'egészseges kulturának. Miképen állana az „Első magyar varrógép-gyár“-ral?”

Nem-e méltóbb egy, bármely nemzetiségű, magyar alattvalóhoz ily hang, mint az örökös és mégis czéltalan gyalázás?

Irodalom.

„A ló és annak tenyésztése.” Írták: Kovácsy Béla és Monostori Károly. Egy a maga nemében szakiro-

dalmunkban egyedül álló mű jelenik meg Kassán, Kacziányi s Vitéz kiadásában: „A ló és annak tenyésztése.” Szerzői nem ujonczok a mezőgazdasági szakirodalom terén, sőt Monostori Károly, a budapesti állatorvosi tanintézet jeles képzettségű tanára, a szépirodalom terén is ismert, jó névvel bír. A mű valóban monumentális lesz s maradandó becsesül fog birni úgy a szak-, mint a gazda közönség részére.

Az első füzet már megjelent s ha ez után ítéltük meg az egész művet, akkor csak gratulálhatunk a szerzőknek s nem kételkedünk abban, hogy azt az érdekelt körök nagy tetszéssel fogják fogadni.

Az első füzet kiválóan érdekes, a mennyiben a bevezetés után a természetrajzi adatokkal, tehát az equidákkal foglalkozik, s jól sikerült ábrákkal illusztrálja az ide tartozó lóféléket. Majd aztán áttér a ló eredetére és történetére, a nem szakértőknek is kiválóan érdekes és tanulságos olvasmányt nyújtván. Ezeket kívül tárgyalja a betegség és egészség jeleit, a ló vérmérsékletét és szervezetét stb. A munka csinos kiállítására nagy súly lett fektetve s bátran kiállja a versenyt hasonlírtánu külföldi művekkel.

A mű 12—14 füzetben lesz teljes, s egy-egy füzet ára 50 kr.

A külföldiekhez képest szegényes mezőgazdasági szakirodalmunkat csak úgy leszünk képesek a kor színvonalára emelni, ha erre egyesült erővel törekszünk, s ép ezért óhajtható volna, ha ez a mű, mely beltartalmát illetőleg nemcsak szakemberre nézve becses, de a laikusra nézve is igen érdekes, kiállítására nézve pedig inkább pazarnak mondható, megérdemelt elterjedést nyerhetne.

Ép ezért nem ajánlhatjuk ezt elég melegen a lótenyésztőknek, állatorvosoknak, gazdáknak, sportkedvelőknek s általában mindazoknak, kik előszeretettel viseltetnek a ló iránt.

Helyi és vidéki hírek.

Károly Lajos főherceg s neje nem jött vissza tegnap, mint a programban volt, hanem csak ma d. u. a rendes vegyes vonattal érkezik vissza Sinaiából. A mai délután programja ugyanaz, mint kedden közöltük: megérkezés 2 óra 32 perckor; a vasutól egyenesen kirándulás Rozsnyóra; visszajövet, ha idő lesz még, orgonahangverseny a fekete templomban; 7 órakor bemutatása a vöröskereszt-egylet férfi választmányának; fél 8 órakor ebéd; 9 órakor bemutatása a nővélasztmányának. A főhercegi pár óhajtott volna medvevadászatot is rendeztetni, de tekintettel egyrészt a gyenge kilátásokra, másrészt az idő rövidségére, a vadászat elmarad.

A honvédség f. hó 18-án érkezett vissza az őrsi gyakorlatokról. A legénység magatartása s egészségi állapota kitűnő.

Állami kedvezmények. A kereskedelmi miniszter egyetértőleg a pénzügyminiszterrel Tellmann, Thalmayer s társa brassói posztógyárat az 1881. évi 44. t. cz.-ben megengedett állami kedvezményekben részesítette.

Ellenőrzési szemle. Brassóban tartózkodó általános szabadságolt és tartalékos katonáknak ellenőrzési szemléje 1888. évi október hó 26. 27. s 28-án fog megtartatni. A jelentkezés sorrendje következő: október 26-án a bolgárszegben lakók, október 27-én az óbrassóban és méhkerékben lakók, okt. 28-án a belvárosban, bolonyában, Tömösön és Dereszttyében lakók, valamint az előző napokon elmaradtak. Jelentkezési hely: a hadkiegészítő parancsnokság irodája, fekete utca 399. sz., hol mindenki tartozik reggel 9 órakor megjelenni. Az elmaradtak számára november hó 15—16-án utószemle fog tartatni.

Pénzügyi biztos-változás. Az ujadótörvények életbe léptével a brassói pénzügyőri biztosság első osztályává emeltetett. Lánzy Gyula eddigi biztos elhelyeztetett Budapestre, az ország első kerületébe. Helyébe Beszterczéről helyeztetett Brassóba Bloosch Mihály biztos, ki egyidejűleg I. oszt. biztossá léptetett elő.

Városi ügyek. Brassó város képviselője ma d. u. 4 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgyszorátán következő érdekesebb tárgyak vannak: 1) Szerződési javaslat egy mannheimi mérnökkel kötendő szerződésre Brassó város vízzel való ellátása részletes terve tárgyában. 2) Javaslat a kövezés tárgyában. 3) A régi katonai kórház átalakítása tanácsihivatalok részére. 4) Baromvásári s mérlegdíjak megállapítása. — A gyűlésről lapunk jövő számában tudósítunk.

Zene. Nagyobbára ismerősökből és jó barátokból álló kisebb számú közönség előtt rendezett Pollák Jenny k. a., a zeneakadémia végzett növendéke tegnap a „Nr. 1. Magdaléna-teremben zeneestélyt. — Pollák Jenny k. a. hangja szép csengő és rokonszenves, különösen a középső regiszterekben; bár előadása még némileg fejletlen, — mindazonáltal kitűnő iskolá-

ról tanuskodik és nem kételkedünk benne, hogy a jövőben kifejtendő szorgalom és tanulmány által igen jó énekesnővé válik. Mindössze három dalt énekelt: Stradellából a templomáriát, dr. Rothtól magyar népdalokat és Mignonból a romance-t. Az utóbbit legcsinosabban énekelt és vele is érte el a legnagyobb hatást. Közreműködtek még Krause ur hegedűn előadott egy néhány apró darabbal, Mandel Berta és Steinhardt Hermin k. a. zongora-játékkal. Mondanunk sem kell, hogy a rokonszenvesen hangolt közönség játékukat tapsokkal jutalmazta.

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület f. hó 29-én tartja idei rendes közgyűlését Kolozsvárott.

Doda Traján most a nap hőse a románoknál. Sajtópere mártírrá tette. Az esküdszéki tárgyalás f. hó 17-én volt Aradon, melyre azonban Doda ismételtén nem jelent meg, maga helyett Eötvös Károly védőt küldve. A bíróság azonban, hivatkozással a fennálló törvény- s miniszteri rendeletre, mely szerint a vádlottnak személyesen kell megjelennie az esküdszéki tárgyaláson, nem fogadta el Eötvöst védő gyanánt, hanem megtartotta az esküdszéki tárgyalást, melynek eredményét táviratainkból már ismeri a t. olvasó.

Az erdélyi róm. kath. státus f. hó 24—25-én Kolozsvárt tartandó gyűlésén fogja tárgyalni a brassói róm. kath. főgymnasium építési ügyét.

Egy brassói iparos halála külföldön. Plojestről értesítenek, hogy Ludwig Lipót harisnyagyáros e hó 10-én 64 éves korában ott jobblétre szenderült. Nevezett Brassóban a szövő-ipar ezen ágát 45 évig irtte és így Erdélyben ezen ipar meghonosítója volt. Mint előkelő brassói polgár sok évi tevékeny és hasznos működésével a közügynek, nevezetesen: a róm. kath. egyház községnek, a róm. kath. jótékony egyesület és a róm. kath. főgymnasium alapítása körül fontos szolgálásokat tett. Városunk szövő iparának rohamos hanyatlása kényszerítette ezen polgártársunkat ezelőtt rövid másfél évvel Romániába vándorolni, a hol utolérte a mostoha halál.

Postaügy. A brassói német lap legutóbbi száma következő esetet mondja el: Egy helybeli ügyvéd szeptember 1-én feladott Brassóban egy levelet „Rothbachra“, hogy az 2-án ott is legyen. Ez a levél azonban elment Elzaszba, az ottani Rothbachba. Erre a brassói német lap azt mondja: „Ez a tény az E. M. K. E. idejében nem igényel kommentárt.“ Nem tudjuk, mit ért a német ujság az „Emke. ideje“ alatt. Talán azt, hogy a posta nem ismeri a német helyneveket? Ha igen, akkor kérjük, megértenék-e a németországi postahivatalok, ha innen egy levél menne ki „Boroszló“ czímen? Avagy nem küldenének-e Bécsből Oroszországba is esetleg egy levelet, ha czim csak „Kronstadt“ volna? Tessék kérem a német czim mellett a rendeltetési helyet magyarul is írni, mert a magyar postahivatalok nem tartoznak a magyarországi németre fordított helyneveket ismerni. Ez esetben ily tévedés elő nem fordulhat.

Bulgáriai szállítás. A brassói csizmadia-ipartársulat — mint értesülünk — közvetlen vállalkozó gyanánt fog részt venni a bulgáriai legújabb szállításban. Valószínűleg hasonlóképen tesznek a brassói szijgyártók is, kik egy közös küldöttséget menesztenek e czélból Szófiába. A mozgalmat a brassói kereskedelmi és ipar-egyesület vezeti.

Újabb veszély fenyegeti a dualismust! A „Gaz.“ a bukaresti vörös lap, a „Romanul“, után tudósítja olvasóit, hogy innen és túl a Lajthán lakó politikus emberek Bécsben értekezletet tartottak, melyben kimondották, hogy a dualizmus s a magyar és porosz befolyása ellen erőlyesb és együttes ellenzéket képeznek. Bécsben antidualistikus, és antiporosz lapot alapítanak az osztrák állameszme védelmére, a tótok és románok s még a Balkán népek érdekeinek is védelmére. Ez már csak nagyobb veszedelem a dualizmusra, mint az e hó 20-ára jósolt földrengés a fellábu ludra!

Merénylet. Ragusában Müller főpostaigazgató egy elbocsátott segédszolgá által folyó hó 17-én az utcán agyonlővetett. A gyilkos azután maga ellen intézett lövést. Mindketten nyomban meghaltak.

Táviratok.

Bukarest, szept. 19. (A „Brassó“ eredeti távirata.) Károly Lajos főhercegnek politikai missziója volt Sinaiában. Az osztrák-magyar császár-király nevében meghívta Károly királyt, hogy a német császár bécsi látogatása alkalmára látogassa meg szintén béceset.

Pétervár, szept. 19. (Eredeti távirat.) Az orosz lapok Kálnoky látogatását arra magyarázzák, hogy a bécsi kabinet — még a magyarok elégtelenségének felkeltése esetére is — rendezni akarja a bolgár kérdést.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

Sz. 1926 - 1888.

(319) 1-1

Hirdetmény.

Brassó város árvaszéke, mint hagyaték-tárgyaló hatóság részéről ezennel közzétett, hogy f. évi szeptember hó 24-én délelőtt 9 órától 12 óráig s délután 3 órától 5 óráig fognak Bolonya 83/a. szám alatt (Bosin Tamás-féle házban) az elhalt császári és királyi őrnagy, Kleisser Frigyes hagyatékai s. p. butor, fém-heremű, ruhaneműek, ékszerek, lószerszámok, felszerelési tárgyak s más tárgyak nyilvános árverés útján a legjobbat ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett eladni.

Brassó, 1888. szeptember 18.

A városi árvaszék.

Szám 1196. - 1888. m.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. közmunka- és közlekedési miniszterium az 1888. évi szeptember hó 5-én kelt 35,112. számú rendeletével a Nagyvárad-Kolozsvár-Brassói államút 229-230. és 231-233. km. szakaszán lévő partvédművek kijavítását 1190 frt 36 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok fogantatásának céljából az 1888. évi szeptember hó 26-ik napján d. e. 10 órájára a Nagy- és Kis-Küküllő vármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtok felhívtnak, hogy a fentebbi munkálatok elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-ny bántéppénzzel ellátott zárt aján-

lataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájára a nevezett hivatalhoz anynyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki műveletek és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Segesvár, 1888. szept. hó 10.

A nagy- és kis-küküllőmegyei kir. építészeti hivatal.

A dr. Otrobán Nándor tulajdonát képező

„Első magyar petrolgyár”

irodájában (Brassó, Nagy-utca 488. sz.) gyári árban kapható elsőrendű, — ugyszintén szalonpetroleum is hordókban és kőkorsókban.

295 14 2

Legkitünőbb menesi, magyarádi rózsaszőlő

5 kilós kosárban, kosárral együtt 1 frt 70 kr. szállít

HELLER A.

déligyümölcs- és szőlőkereskedése ARADON.

317 2 3

A legjobb, legbiztosabb legolcsóbb, s legrégibb

TRÁGYA-SZER

minden termény, szőlő, komló, burgonya, len és vetemény számára, minden földben tartós hatással.

Legelőkelőbb szakértők által ajánlatik a koncentrált MARHA-TRÁGYA

(Enkrais de boeuf)

SAXL TESTVÉREK

első os. kir. kizár. szab.

CONCENTR. MARHA-TRÁGYA-GYÁRÁBÓL

Temesvárott,

mely trágya szigorú jóállás mellett nitrogén, phosphorsavat és kálit és körülbelül 60% organikus anyagot tartalmaz, s bármely mennyiségben szállítható.

Központi iroda:

Bécs, III. Rennweg 20. sz.

Minta és leírás ingyen és franco.

The Neuchatel Asphalte Company Limited

kizárólagos engedélyese a Va de Travers asphalte bányáknak Helvéciában.

Részvénytőke 1.000.000 font Sterling.

Főszékhely: London.

Fióktelep: Budapest, V., Ferencz József-tér 6. szám. a. elvállal mindennemű asphalte-munkákat, nevezetesen: kocsutak, járdák, udvarok, kapualjak, istállók, konyhák stb. burkolását és különösen

nedves falak kiszáritását

jutányos árak s kedvező fizetési feltételek mellett, melyeknek köszöni, hogy a nevezetesebb magyar vidéki városokban eddig majdnem kizárólag minden, 1887. végeig összesen 90.000 □-méterre rugó munkát készített, Budapesten 235.000 □ métert és az egész világon közel 7 millió □-métert.

Felvilágosításokkal, árjegyzékekkel szívesen szolgálunk.

286 2 - 6

Az igazgatóság.

Ujpest, főutca 75.

Ujpest, főutca 75.

Első magyar

Aetherikus olajok, essenciák és couleörök stb.

különlegességek gőzerőre berendezett gyára.

DIETRICH és FISCHER

Ujpest, főutca 75.

felajánlják különlegességeiket, illó olajok-, couleörökben és kitűnő

rum-essenciákban

főltümulhatlan kitűnő minőségben, legolcsóbb árakon.

Ezen jeles készítmények minőségben kiállják a versenyt a külföld bármely hasonló készítményeivel.

Igen fontos regalbérők, rum-, likör- és pálinkagyártóknak.

→ Árjegyzékek bérmentve. ←

Egyéves önkéntesi tanfolyam.

A szegedi, legjobb hírnévnek örvendő katonai előkészítő iskola igazgatója több oldalról történt megkeresés folytán Debreczenben folyó évi október hó 4-én még egy tanfolyamot nyit, melyen az érettségi vizsgával nem bíró ifjak az egyéves önkéntesi vizsgára előkészíttetnek.

A tanfolyam október 4-én kezdődik és tart 2 hónapig, november 25-éig. — Bővebb felvilágosítás program útján nyelhető az igazgatósági irodában (Széchenyi-utca).

A következő rendes tanfolyamok jövő 1889. évi január hó 2-án Szegeden nyílnak meg.

Debreczen, 1888. szeptember hó 8.

Somogyi Vilmos, igazgató.

(311) 2-4

Felhívás a hölgyekhez!

Dr. Plausitz egészségügyi tanácsos urnak sikerült az orvostudomány és vegyészeti segélyével egy arczbőr-finomító kenőcsöt feltalálni, melyet Quirini Alajos gyógyszerész ur, hites törvényszéki vegyész a m. kir. kormánytól nyert szabadság alapján állit elő.

Ezen kenőcs tulajdonsága, hogy öregebb hölgyeknél az arczruncok elsimítása által egészséges, üde és finom arczbőrt s így ifjabb kinézetet idéz elő. Ifjabb hölgyek arczbőrének szépségét és üdeségét rövid idő alatt hatványozza oly módon, hogy ezen tulajdonok fokozott mérvben késő éveik megmaradnak. Továbbá felülmulhatannak bizonyult mindennemű arczfoltok, szeplők és apró kelések ellen; mely hiányokat rövid használat után nemesak eltünteti, hanem az arczbőr finomságát és üdeségét is helyreállítja. — Az arczbőr rég elvesztett üdeségének, az arczfestés káros hatásainak és a bőr mindennemű tisztálanságainak eltávolítására egyedül biztos hatással bír. Jó szolgálatokat tesz továbbá a kéz bőr puhítására és finomítására nézve.

Főraktár Magyarország részére: Budapest, Quirini Alajos, újvilág-utca 2. sz.

Arak: 1 nagy tégely dr. Plausitz-fele kéz- és arczkenőcs 80 kr, 1/2 tégely 50 kr, 1 üveg arczmosóvíz 1 frt, 1/4 doboz rizspor fehér vagy rózsaszínű 40 kr, 1/2 doboz 60 kr, 1 egész doboz 1 frt 10 kr, mind dr. Plausitz találmánya. Minden tégelyhez egy használati utasítás jár. Figyelmeztetem a t. közönséget, hogy csakis az tekinthető dr. Plausitz-fele kenőcsnek, a melynek tégelyén „Quirini Alajos gyógyszerész” felirat bevése van.

Kapható a következő gyógyszerészeknél: Arad: Riad L., Alba: Riegel B., Agram: Pessics J., Békés Gyula: Winkler Fer., Brassóban: Kugler Edénél, Debreczenben: Mihálovics J., Diósgyőr: J. Eperjes: Schmidt K., Kolozsvár: Dr. Hintz Gy. Kassán: Megai G., Kecskemét: Korona Zs., Komárom: Schmiedthauer A., Lugos: Wéres L., Miskolc: Ujházi K., Nagyvárad: Bleyer K., Nagy-Becskerek: Menzer L., Pozsony: Scholz R., Pécs: Göbl K., Pancsova: Bauer F., Szeged: Baresai K., Szolnok: Adler M., Szabadka: Joó K., Temesvár: Albert & Klausman. n

282 3-10

AZ „ALBINA”

(13-a) 39-

takarék- és hitelintézet brassói fiókja gabonaraktárában

a padlás és I. emelet kiadó. — A raktár külön vágánnyal van a vaspályaudvarral összekötve.

A bérbeadó részek akár egészben, akár csak osztályonként is bérbe vehetők.

Az osztályok 3, 6 s 9 vagon rakományt foglalnak magukban; a teljes ürt 24 vagon-rakomány.

Berakások súly- és hétszámra is elfogadtatnak.

Fekbér 100 klgr. után egy hétre 1 kr.

Határozott hosszabb időkre való bérbevételel a bérösszeg tetemesen leszallittatik.

A bérbevevőknek megállapított díj mellett rendelkezésre állanak: mérlegek, mértékek, rosták és trieurók.

Bővebbet közöl

az „ALBINA” takaré- s hitelintézet brassói irodája.

HIVATALOS ÓRÁK

délelőtti 8 órától délután 2 óráig.

A fióktézet helyisége:

Brassó, főter 90. sz. a., az I. emeleten.